

Nr 304

Av herr Josefson i Arrie m. fl., om regionala järnvägsnämnder.

(Lika lydande med motion nr 239 i Första kammaren)

1938 utgjorde järnvägarnas längd i vårt land 17 000 km. Sedan dess har en omfattande nedläggning av bandelar ägt rum. Ytterligare nedläggningar förberedes. Nuvarande prognoser visar att de tänkta linjenedläggningarna skall minska statens järnvägars linjenät från nuvarande ca 13 000 km till 11 000 å 12 000 km år 1975, varav dock endast 7 000 å 8 000 km med full trafik, dvs. med även persontrafik. Vidare har en långtgående nedläggning av järnvägsanstalter aviserats. Enligt föreliggande preliminära bedömningar räknar statens järnvägar med att efter 1975 ha kvar endast 200 å 300 bemannade järnvägsanstalter — i huvudsak städer och andra större industri- och tätorter — samt därtöver 400 å 500 obemannade lastplatser för vagns- lastgods.

Dessa nedläggningar av järnvägslinjer och järnvägsanstalter har gett anledning till stor oro bland allmänheten. Enligt vår mening finns det anledning till bekymmer med anledning av de djupgående förändringar av verksamheten, som ovan nämnda åtgärder måste leda till. Vi anser det dessutom vara mycket otillfredsställande att statens järnvägar på det regionala planet äger att besluta om verksamheten utan insyn av representanter för allmänheten. Det synes oss därför vara angeläget att skapa ett kontaktorgan mellan allmänheten och statens järnvägars distriktsförvaltningar, som kontinuerligt kan följa verksamheten. Nu synes visserligen en järnvägsnedläggning föregås av ganska ingående kontakter med berörda kommuner och med näringslivet, men det kan då bara bli fråga om att bedöma den för tillfället aktuella situationen. En av lekmän bestående rådgivande permanent nämnd skulle få helt andra möjligheter att följa verksamheten och härigenom kunna påverka besluten, när det gäller tidtabeller och andra väsentliga saker. Nämnden torde också få betydelse som remissinstans.

Inte minst angående nedläggning av järnvägsanstalter skulle en sådan nämnd vara värdefull. Sådana frågor avgöres nu nämligen inte sällan på det regionala planet under det att frågan om nedläggning av en bandel prövas av Kungl. Maj:t. När det gäller så omfattande järnvägsanstaltsnedläggningar som statens järnvägar aviserat i sin skrift »Vad pågår och planeras inom SJ?» bör enligt vår mening riksdagen bli i tillfälle att säga sin mening,

men beträffande enstaka nedläggningar borde den av oss förordade nämnden ha en stor uppgift att fylla.

Det synes lämpligt att en sådan nämnd inrättas i vart och ett av SJ-distrikten. Sålunda skulle elva nämnder inrättas. Nämndledamöterna bör utses av Kungl. Maj:t efter förslag av landstingen och näringslivets organisationer. En utredning bör göras i syfte att närmare fastställa nämndens sammansättning och dess uppgifter.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag angående regionala järnvägsnämnder samt angående uppgifter för dessa enligt i motionen anförda riktlinjer.

Stockholm den 24 januari 1968

Stig Josefson (cp)

Anders Dahlgren (cp)

Tage Sundkvist (cp)

i Arrie